

HET OFFER VAN ABRAHAM (2)

Abraham is de gemeenschappelijke voorvader van het Jodendom, het Christendom en de Islam. Van alle verhalen die over hem gaan is de meest dramatische vertelling die waarin Abraham als proef van God de opdracht krijgt zijn enige zoon te offeren. Deze opdracht was compleet tegengesteld aan alle vorige opdrachten en beloften van God. Met onmiddellijke gehoorzaamheid gaat Abraham de volgende dag op pad om zijn enige zoon te offeren. In de joods-christelijke interpretatie van dit verhaal, dus met de ogen van het geloof, geeft Abraham door zijn absolute gehoorzaamheid aan God, God de eer die Hem toekomt. Wanneer wij Hem gehoorzamen zoals Abraham deed en erop vertrouwen dat God met ons het beste voor heeft, dan verheerlijken wij Hem. Abraham was diep in zijn hart er van overtuigd dat God alles ten goede zou keren, zoals Hij vele keren eerder had gedaan. God stelt Abraham op de proef omdat Hij van hem houdt en weet dat Abraham de proef met succes zal afleggen. Uiteindelijk komt alles goed: God houdt Abrahams hand op het laatste moment tegen, hij krijgt Isaak terug. God gebruikte Abrahams geloof als een voorbeeld, om aan zijn nakomelingen te laten zien dat een diep geloof de enige manier is om door God gered en gezegend te worden. 'En alle volken op aarde zullen wensen zo gezegend te worden als jouw nakomelingen. Want jij hebt naar mij geluisterd' (Genesis, 22:18).

In de christelijke lezing krijgt het offer van Abraham nog een andere betekenis. Op het eerste gezicht lijkt het dat God onmogelijke dingen vraagt van de mensen. Maar alles wat Hij vraagt, doet Hij zelf ook en nog méér. Want het verhaal is tegelijk een voorafbeelding van wat God later zal doen in Jezus. Abraham kreeg zijn zoon terug omdat God zijn hand tegenhield. Tweeduizend jaar later heeft God zijn enige, geliefde Zoon geofferd met dit verschil dat Hij hier zijn hand hier niet terugtrok. Jezus werd tot redding van de mensen geslacht als een Lam. Ook dit is een verhaal van onbegrijpelijke liefde en zelfopoffering.

In de visie van de Islam wordt Ibrahim (Abraham) door God gevraagd te offeren wat hem het dierbaarst is, namelijk zijn enige zoon. Abraham begreep dat God de beschikking had over leven en dood en dat God hem niets zou vragen dat zondig was. Door de gevraagde beproeving maakte God duidelijk dat Hij geen mensenoffer wil, maar gehoorzaamheid. In de islam is het Offerfeest een herdenking van het offer van Ibrahim. Het verschil met de Bijbel is dat in de Koran Ibrahim het offer voltrekt in een droom:

'Toen deze (Ishaq) nu bij hem bereikt had de leeftijd van samenwerking zeide hij: O mijn zoon, ik zie in de droom dat ik u moet slachten. Zie dus wat gij denkt. Hij zeide: O mijn vader, doe wat u bevolen is. Gij zult mij, zo God wil, onder de duldenden vinden. En toen zij zich overgaven (aan Gods wil) en hij hem (Ishaq) had omgeworpen op zijn voorhoofd, riepen Wij tot hem: O Ibrahim! Gij hebt de droom oprecht vervuld. Aldus vergelden Wij aan de wél-handelenden. Dit waarlijk is de klaarblijkende beproeving' (Sura 37 in Kramers, J.H., *De Koran* (2005). Amsterdam, Rainbow Pockets).

(Foto: Detail Koorraam 4 Andreaskerk Weurt)

SV

Uit: Andreasblad nr. 7, 21 april 2018